

Рейтинговий звіт ARCE 001-003 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Товариство з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	19.12.2013 р.
Дата оновлення:	07.08.2018 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери ua у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» за 2017 рік та 6 місяців 2018 року, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингового процесу.

Рейтингова оцінка ґрунтується на інформації, наданій клієнтом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Історія кредитного рейтингу

Дата	18.12.2013	25.11.2014	07.08.2018
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB	uaBBB	uaBBB+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підвищення

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Рівень кредитного рейтингу Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» підтримується:

- ринковими позиціями ТОВ «АРЦ»: підприємство є одним з лідерів в Україні у сфері збору обробки та надання геопросторових даних;
- значним досвідом роботи, а також наявністю необхідної матеріально-технічної бази, що дозволяє ТОВ «АРЦ» успішно реалізовувати проекти як в Україні, так і за її межами;
- суттєвим збільшенням портфелю замовлень ТОВ «АРЦ» протягом останніх років;
- географічною диверсифікацією клієнтського портфелю підприємства;
- низьким рівнем насиченості ринку.

Рівень кредитного рейтингу Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» обмежується:

- значною залежністю діяльності ТОВ «АРЦ» від законодавчого регулювання галузі, пов'язаного з ліцензуванням, сертифікацією, акредитацією, отриманням дозвільної документації як в Україні, так і на території інших країн;
- ризиками погіршення фінансової дисципліни замовників державного сектору в умовах низької ліквідності бюджетної системи країни;
- чутливістю діяльності підприємства до валютних ризиків.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

Показник	2015	2016	2017	6М2018
Активи	25 288	29 535	54 898	66 243
Незавершені капітальні інвестиції	0	0	16 466	7 964
Основні засоби	1 103	687	6 019	5 863
Фінансові інвестиції	16	16	16	16
Товарно-матеріальні запаси	1 702	2 795	5 345	5 675
Поточна дебіторська заборгованість	17 746	15 705	21 284	39 412
Грошові кошти	1 509	4 404	4 204	4 532
Власний капітал	5 786	7 454	8 602	7 596
Довгострокові зобов'язання	15 079	17 434	30 972	37 690
Поточна кредиторська заборгованість	4 424	4 647	15 324	20 957

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»

Основні показники операційної діяльності, тис. грн.

Показник	2015	2016	6М2017	2017	6М2018
Чистий дохід від реалізації продукції	21 518	12 271	7 913	26 376	3 705
Собівартість реалізованої продукції	6 865	4 214	1 328	9 390	900
Інші операційні доходи	11 953	7 547	818	1 344	15 208
Інші операційні витрати	24 299	13 998	4 357	17 005	19 000
Інші доходи	177	62	8	39	7
Інші витрати	0	0	5	5	0
Чистий прибуток (збиток)	2 484	1 668	3 049	1 149	(1 006)

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»

Загальна інформація Товариство з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» (далі – ТОВ «АРЦ» або підприємство) було створено у 2000 році, підприємство є наступником одного з основних аерознімальних підприємств СРСР - «Київського об'єднаного авіаційного загону».

ТОВ «АРЦ» було зареєстровано 02.03.2000 р. Шевченківською районною у м. Києві Державною адміністрацією (Свідоцтво про державну реєстрацію - серія А00 №015062, код ЄДРПОУ: 30678461).

На сьогодні ТОВ «АРЦ» є одною з провідних компаній у сфері надання комплексних послуг гео-інжинірингу як українським замовникам, так і клієнтам близького та далекого зарубіжжя. Компанія є власником торгової марки «Аэрогеоинформатика™».

Згідно з останньою редакцією Статуту, затвердженого загальними зборами учасників (Протокол №22 від 22.12.2008 р.) та зареєстрованого 13.01.2009 р. статутний капітал ТОВ «АРЦ» станом на 30.06.2018 р. складає 7 400,0 грн. (сплачений у повному обсязі). Учасником підприємства є одна юридична особа, що дозволяє компанії здійснювати одноосібний контроль за діяльністю ТОВ «АРЦ».

Операційна діяльність На сьогодні ТОВ «АРЦ» є високотехнологічною інжиніринговою компанією, яка надає комплекс послуг за такими основними напрямками: аерозйомки та лазерне сканування; геодезичні та топографічні роботи; землевпорядні роботи; створення ГІС-сервісів (географічні інформаційні системи); геологія, геофізика тощо.

Наявність у власності високотехнологічного сучасного обладнання, капіталовкладення у оновлення та модернізацію основних фондів, а також значний досвід роботи за вищезазначеними напрямками дозволяють ТОВ «АРЦ» виконувати замовлення та вирішувати задачі у різних сферах (Таблиця 1).

Таблиця 1. Основні сфери та галузі застосування послуг ТОВ «АРЦ»

Сфера застосування послуг ТОВ «АРЦ»	Задачі, які вирішує ТОВ «АРЦ»
Лісні та заповідні ресурси	Інвентаризація землі, кадастрова зйомка
Рослинний та тваринний мир	Створення та актуалізація навігаційних GPS-карт
Сільське господарство та земельні ресурси	Паспортизація/сертифікація об'єктів
Водні и рибні ресурси	Підготовка к проектуванню та будівництву
Ресурси надр (горні виробітки, шахти, оцінка запасів)	Облік ресурсів за кількістю, видам, територією
Надзвичайні ситуації, екологія	Моніторинг та оцінка екологічних забруднень
Гідрографія (акваторії морів, судоходні шляхи)	Наповнення / актуалізація ГІС
Автомобільні дороги, трубопроводи,	Візуалізація об'єктів
Лінії електропередач	Оцінка технічного стану об'єктів електромережевого господарства
Державні кордони	Моніторинг стану глибин
Будівництво	Моніторинг несанкціонованої забудови

Джерело: інформація ТОВ «АРЦ»

Специфіка основної діяльності ТОВ «АРЦ» передбачає необхідність отримання значної кількості ліцензій, сертифікатів на обладнання, свідоцтв, спеціальних дозволів на виконання певних видів робіт тощо. Операційну діяльність ТОВ «АРЦ» в окремих напрямках регулюють такі державні органи та організації як: Державна авіаційна служба України, Служба безпеки України, Державна архітектурно-будівельна інспекція, «Інспекційне та сертифікаційне бюро», ДП «Укрметртестстандарт», ННЦ «Інститут метрології», EASA (European Aviation Safety Agency) тощо.

ТОВ «АРЦ» виконує замовлення як в Україні та і за її межами. Так, окрім українських компаній, підприємство має успішний досвід співпраці з Республікою Молдовою, Вірменією, Румунією, Угорщиною, Литовською Республікою, Туркменістаном, Республікою Екваторіальною Гвінеєю, Федеративною Республікою Нігерією, Грузією, Казахстаном. Таким чином слід зазначити збереження високого рівня диверсифікації географічних напрямів роботи ТОВ «АРЦ», що безумовно є **позитивним фактором**.

За 2017 рік ТОВ «АРЦ» виконало широкий перелік замовлень та робіт (+115% від факту 2016 року). Крім того, у серпні поточного року ТОВ «АРЦ» планує взяти участь у міжнародному тендері, який буде проводити компанія-нерезидент.

У поточному році підприємство співпрацює з такими організаціями як: S.C. PRIMUL MERIDIAN S.R.L., MGGP S.A., KEC International Limited India Georgia Branch, ДП «Міжнародний аеропорт Бориспіль», ДП «Украерорух», ПАТ «ДТЕК «Дніпрообленерго», КП «Міжнародний аеропорт «Чернівці» тощо.

Фінансові показники Станом на 30.06.2018 р. валюта балансу ТОВ «АРЦ» дорівнювала 66 243,4 тис. грн. Суттєве зростання у 2017 році та I півріччі 2018 року (+21%) було забезпечено поточною дебіторською заборгованістю (заборгованість за проектом будівництва), залишками грошових коштів на рахунках та акумулюванням капітальних витрат (будівництво будівлі).

Станом на 30.06.2018 р. основним джерелом формування активів підприємства виступали позикові та залучені ресурси (88%). Власний капітал на кінець I півріччя 2018 року дорівнював 7 596,0 тис. грн. та був сформований зареєстрованим капіталом та нерозподіленим прибутком. Позикові та залучені ресурси підприємства станом на кінець періоду, що аналізувався, практично повністю було представлено коштами, які надійшли у формі кредиту – 37 690,2 тис. грн. Крім того, залучені ресурси було представлено поточною товарною кредиторською заборгованістю – 13 026,5 тис. грн. (20% валюти балансу).

Таким чином, станом на 30.06.2018 р. поточна фінансово-господарська діяльність ТОВ «АРЦ» була частково забезпечена власними ресурсами, крім того збільшилась питома вага більш ліквідних активів підприємства (товарна заборгованість, грошові кошти).

Діяльність ТОВ «АРЦ» у 2017 році була прибутковою, чистий прибуток склав 1 148,6 тис. грн., що було забезпечено надходженням виручки від основної операційної діяльності. За підсумками перших шести місяців 2018 року підприємство отримало збитки у обсязі (-) 1 006,2 тис. грн. (зумовлено понесеними витратами, пов'язаними з будівництвом), що вплинуло на несуттєве зниження основних показників рентабельності (Таблиця 2).

Таблиця 2. Динаміка основних показників рентабельності ТОВ «АРЦ»

Показник	2015	2016	6М2017	2017	6М2018	Динаміка
Рентабельність діяльності, %	11,5	13,6	38,5	4,4	-*	-
Валова рентабельність, %	68,1	65,7	83,2	64,4	75,7	↓ 7,5 в.п.
Операційна рентабельність, %	10,7	13,1	93,5	5,0	-*	-

*показник має від'ємне значення Джерело: показники розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «АРЦ»

Боргові інструменти ТОВ «АРЦ» має кредитну лінію. Кредит є бланковий. Станом на 30.06.2018 р. заборгованість за кредитом становила 37 690,2 тис. грн.

Боргове навантаження Показники фінансової незалежності та автономії ТОВ «АРЦ» протягом періоду, що аналізувався, характеризувався поступовим зниженням. Станом на 30.06.2018 р. чистий борг ТОВ «АРЦ» мав тенденцію до зростання, що також було зумовлено залученням позикових ресурсів (Таблиця 3).

Таблиця 3. Основні показники боргового навантаження ТОВ «АРЦ»

Показник	2015	2016	2017	6М2018
Коефіцієнт фінансової незалежності, %	22,9	25,2	15,7	11,5
Чистий робочий капітал, тис. грн.	4 665,8	16 730,9	(13 899,9)	(6 247,9)
Коефіцієнт фінансової автономії, %	24,2	78,9	18,6	13,0
Чистий борг, тис. грн.	13 569,9	13 029,6	26 768,2	33 158,7

Джерело: показники розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «АРЦ»

При цьому, враховуючі те що зобов'язання за кредитом є довгостроковими, рівень

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» підвищено до рівня **uaBBB+**, прогноз «стабільний»

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу корпоративних рейтингів

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані ТОВ «АРЦ», тис. грн.

Актив	2015	2016	2017	6M2018
I. Необоротні активи	1 120	703	22 502	13 844
Незавершені капітальні інвестиції	0	0	16 466	7 964
Основні засоби	1 103	687	6 019	5 863
Довгострокові фінансові інвестиції	16	16	16	16
II. Оборотні активи	24 168	28 832	32 396	52 400
Запаси	1 702	2 795	5 345	5 675
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	7 701	3 477	3 347	21 392
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
з бюджетом	773	1 549	6 724	5 072
Інша поточна дебіторська заборгованість	9 272	10 678	11 213	12 948
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 509	4 404	4 204	4 532
Інші оборотні активи	29	5	323	83
Витрати майбутніх періодів	3 183	5 923	1 240	2 698
Баланс	25 288	29 535	54 898	66 243
Пасив				
I. Власний капітал	5 786	7 454	8 602	7 596
Зареєстрований капітал	7	7	7	7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	5 778	7 446	8 595	7 589
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	15 079	17 434	30 972	37 690
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	4 424	4 648	15 324	20 957
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	0	0	12 925	13 027
Поточні зобов'язання за розрахунками:				
з бюджетом	3 738	4 530	211	11
зі страхування	5	5	5	16
з оплати праці	0	0	0	62
Інші поточні зобов'язання	681	113	2 184	7 842
Баланс	25 288	29 535	54 898	66 243

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»

Дані звіту про фінансові результати ТОВ «АРЦ», тис. грн.

Показник	2015	2016	6М2017	2017	6М2018
Чистий дохід від реалізації продукції	21 518	12 271	7 913	26 376	3 705
Інші операційні доходи	11 953	7 547	818	1 344	15 208
Інші доходи	177	62	8	39	7
Разом чисті доходи	33 645	19 880	8 739	27 759	18 920
Собівартість реалізованої продукції	6 865	4 214	1 328	9 390	900
Інші операційні витрати	24 299	13 998	4 357	17 005	19 000
Інші витрати	0	0	5	5	0
Разом витрати	31 164	18 212	5 690	26 400	19 900
Податок на прибуток	0	0	0	211	26
Чистий прибуток (збиток)	2 484	1 668	3 049	1 149	(1 006)

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»